

Kódexek feldolgozása MARC formátumban az ELTE Egyetemi Könyvtárban és a digitalizált változatuk megjelenítése az EDIT Digitális Intézményi Tudástárban

Mátyás Melinda

ELTE Egyetemi Könyvtár

Gyűjteményszervezési Osztály

Networkshop 2016

Szekció: 3. Tartalomszolgáltatások: Könyvtárak, levéltárak, múzeumok
2016. március 31.

Az előadás tartalma

1. Problémafelvetés
2. A kódexkatalógusok fajtái
3. Online kódexadatbázisok bemutatása
4. MARC alkalmazása a kódexek részletes leírására
5. Az ELTE Egyetemi Könyvtár kódexei az Aleph-ben és az EDIT intézményi repozitóriumban
6. A kódexadatbázisok és a MARC-ban való részletes leírás előnyei és hátrányai
7. Kitekintés: az RDA és a kéziratfeldolgozás

I. Problémafelvetés

- Egy modern, speciális gyűjteményekkel rendelkező könyvtár igénye: visszakereshető, lehetőleg részletes leírás az értékes állományokról könnyen konvertálható formában
- MARC adatcsere formátum: eredetileg könyvek leírására (fejlesztése folyóiratok, zenei és vizuális dokumentumok, térképek, számítógépes fájlok leírására is)
- Rugalmasság – más típusú anyagok feldolgozására is

I. Problémafelvetés

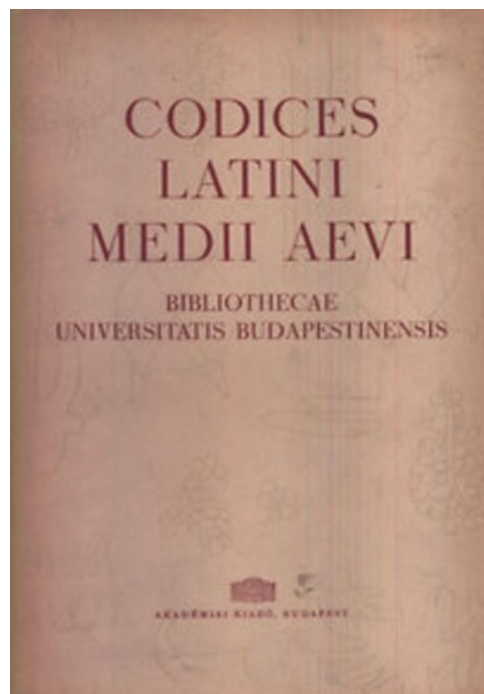
- Fontos segédanyagok – leírási ajánlások MARC-hoz igazított:
 - Magyarországon?
 - RBMS Bibliographic Standards Committee and the Association of College and Research Libraries (ACRL) kiadásában: Gregory A. Pass: Descriptive Cataloging of **A**ncient, **M**edieval, **R**enaissance, and **E**arly **M**odern **M**anuscripts (AMREMM), 2003. (AACR2 kiegészítő kötete)
- Leírási séma: Richtlinien Handschriftenkatalogisierung. Deutsche Forschungsgemeinschaft, Unterausschuß für Handschriftenkatalogisierung. - 5. erw. Aufl. - Bonn-Bad Godesberg: Deutsche Forschungsgemeinschaft, 1992. (Manuscripta medievalia)

2. Milyen fajta kódex-katalógusokat ismerünk?

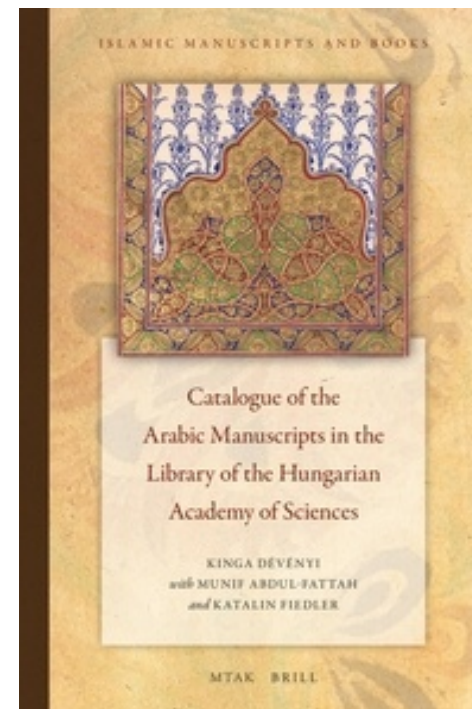
- **Nyomtatott**

Budapesti M.Kir. Egyetemi Könyvtár codexének címjegyzéke, 1881 (Szilágyi Sándor)

Mezey László, Bolgár Ágnes, 1961

Dévényi Kinga, Munif Abdul-Fattah, Fiedler Katalin, 2016

2. Milyen fajta kódex-katalógusokat ismerünk?

3. Elektronikus – online adatbázisok

Például:

1. Hill Museum & Manuscript Library –
hmml.org
2. Manuscripta Medievalia – manuscripta-
mediaevalia.de

(teljesebb gyűjtés:

<http://hespera.web.elte.hu/wordpress> -

Kódexek, kéziratok gyűjteményei –

Digitalizált források és leírások menüpont)

HILL MUSEUM & MANUSCRIPT LIBRARY

All Words
Search Type
Boolean
Exact Phrase
All Words
Any Words

in principio erat

Submit Search

Show Search Results

Obtain Manuscript

Library: **Stiftsbibliothek** Shelf Mark: **Codex Lambacensis membranaceus LXXXV**

Hill Museum & Manuscript Library

Hill
dtS

/hmmsearch/2015_new_HTML_9-3-15

9/3/2015 119k 8 hits

Manuscript Details

Institution: HMML
Source: 799
Collection: Austria
City: Lambach
Library: Stiftsbibliothek
Shelf Mark: Codex Lambacensis membranaceus LXXXV
Manuscript Folio: 175 f.
Physical Issues: Quarto

Manuscript Part

Part Number: I
Part Folio: 175 f.
Date: 14th century

Manuscript Text

Text Folio: f.1a-2a.
Author: Paulus Diaconus (ca.730-ca.799)
Supplied: Homiliarium (pars: praefatio). Collectio omiliarum quorundam sanctorum

Manuscript Text

Text Folio: f.8a-9a.

Author: Beda Venerabilis, St. (673-735)

Supplied Title: Homilarium evangelii libri II (pars: I.3)

Language(s): Latin

Incipit: Missus est angelus Gabriel . . . Exordium redemptionis nostrae fratres carissimi.

Explicit: filium procreavit.

Text Notes: See ed. Hurst in CCL 122.14-20; also Migne, PL 94.9-14. Cf. Gregoire, p.78.

Manuscript Text

Text Folio: f.9a-10a.

Author: Leo I, the Great, St., Pope (d.461)

Supplied Title: Sermo de adventu domini.

Language(s): Latin

Incipit: Cum de adventu regni Dei et de fine temporum mundi.

Explicit: nobis innuit Ecce venit.

Text Notes: Migne, PL 54.185-188. Cf. also Gregoire, p.67.

Manuscripta Mediaevalia

► Theodori Prisciani Gynaeciorum Epitome (cap. IV-X). De pennis. Cura omnium causarum medicinale (Antidotarium). Antidotarium. Pauli (i. e. Pseudo-Plinii) Medicina.

▼ 1 Einband

Beschreibung: Dombibliothek-Einband.

► 2 Registereintrag

▼ 3 Registereintrag

Pseudo-Plinius

Medicina

► 4 Registereintrag

▼ 5 Text (Bl. 1-5)

Bl. 1-5

Theodori Prisciani Gynaeciorum Epitome (cap. IV-X).
 Textautopsie: Der fragmentarische Schluss des Buches, mit vielen Abweichungen. Bl. 1 beg. in Cap. IV: aut ne scio . qua illa legem . nascendi . cause fuerint . quod . tamen . aut digitis . aut oculorum . possit . fidis pro uocari. Bl. 5 Schl. Cap. X: usum . magis quam . lectionem . debebis aduertere.
 Beschreibung: Theod. Prisciani Euporiston libri III. Ed. Val. Rose. Lips. 1894, pag. 232-248. Ueber den vorliegenden Codex (e) vrgl. pag. XXIV und XVIII.

▼ 6 Text (Bl. 5-11)

Bl. 5-11

De pennis.
 Textautopsie: Bl. 5 Beg.: Primum quem . ad modum . pessaria . fient . uel que uocentur u. s. w. - Dann Bl. 8 Pessus liuinianus u. s. f. Bl. 11 Schl. mit Pessus . ad omnes causas. A. Schl. roth: Explicit de pennis.
 Incipit: Bl. 5, Primum quem . ad modum . pessaria . fient . uel que uocentur

► 7 Text (Bl. 11-22)

► 8 Text (Bl. 22-45verso)

► 9 Text (Bl. 45verso-93)

► 10 Text (Bl. 93verso-232)

Permalink: <http://www.manuscripta-mediaevalia.de/dokumente/html/obj40118137,T>

Suche

System: Dokumenttyp- und Nr. ✖
obj 40118137,T 1

UND NICHT Neue Suche

Alle Felder

Alle Felder

Volltext

Früheste Datierung

Späteste Datierung

Bibliothek

Signatur

Entstehung

Vorbesitz

Äußeres

Schrift

Institution

Erwähnte Institution

Personenname

Autor

Schreiber

Erwähnte Person

Text

Titelstichwort

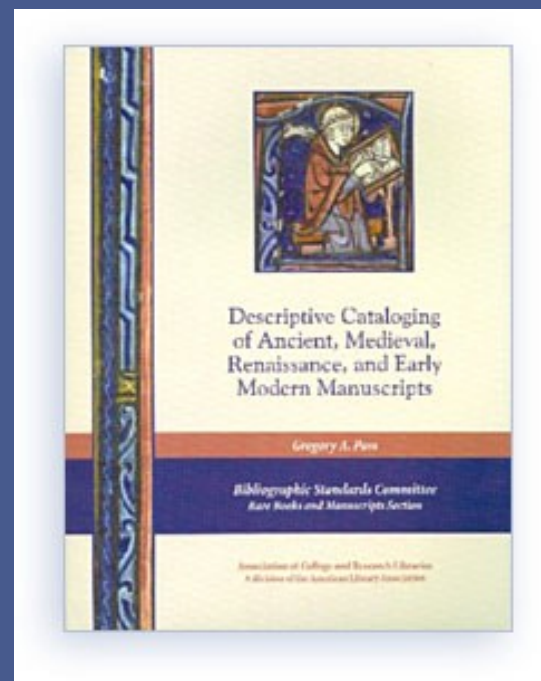
Schlagwort

Initium/Incipit

4. MARC alkalmazása a kódexek leírására

- Leírási szabályzat:

Gregory A. Pass:
Descriptive Cataloging of Ancient, Medieval, Renaissance, and Early Modern Manuscripts (AMREMM).
Bibliographic Standards Committee Rare Books and Manuscripts Section (RBMS), Association of College and Research Libraries – A division of the American Library Association, 2003.

4. MARC alkalmazása a kódexek leírására

Control field 008/35-37 (language)	<i>e.g., lat, eng, etc.</i>
040 †e	<i>amrcmm</i>
041	<i>e.g., englat</i>
1xx	<i>main entry heading</i>
240	<i>uniform title</i>
245	<i>title and statement of responsibility</i>
246 †i [fol. ref.]: †a	<i>variations of title</i>
246 †i Secundo folio: †a	<i>secundo folio</i>
250	<i>edition / version</i>
260 †a	<i>place of production</i>
260 †c	<i>date of production</i>
300 †a	<i>extent</i>
300 †b	<i>support</i>
300 †b	<i>decoration</i>
300 †c	<i>dimensions</i>
300 †e	<i>accompanying materials</i>
500	<i>format (see below nature and scope)</i>
500	<i>source of title and statement of responsibility</i>
500†a Collation:	<i>statement of collation</i>
500†a Layout:	<i>layout</i>
500†a Script:	<i>script</i>
500†a Decoration:	<i>decoration</i>
500†a Binding:	<i>binding</i>
500†a Accompanying materials:	<i>accompanying materials</i>
500†a Origin:	<i>origin</i>
500†a Former shelfmark:	<i>former shelfmark</i>
500†a Related shelfmark:	<i>related shelfmark</i>
500†a Byname:	<i>byname</i>
500†a Shelfmark:	<i>current shelfmark</i>
505	<i>contents</i>
506	<i>restrictions on access</i>
510	<i>reference to published descriptions or citations</i>
520	<i>nature and scope (see above format)</i>
530	<i>additional physical form</i>
533	<i>form of reproduction</i>
535	<i>location of originals/reproductions</i>

540	<i>terms governing use and reproduction</i>
541	<i>immediate source of acquisition</i>
546	<i>language</i>
561	<i>provenance</i>
581	<i>reference to published editions, facsimiles, or treatments</i>
583 †z	<i>cataloging history</i>
6xx	<i>subject headings as applicable</i>
655	<i>form/genre headings as applicable</i>
7xx	<i>added entry headings as applicable</i>
700	<i>name of agency of production—individual</i>
700 †e former owner	<i>former owner—individual</i>
700 †e scribe	<i>scribe</i>
700 †e corrector	<i>corrector</i>
700 †e artist	<i>artist</i>
700 †e illuminator	<i>illuminator</i>
700 †e rubricator	<i>rubricator</i>
700 †e binder	<i>binder</i>
700 †e donor	<i>donor</i>
700 †e patron	<i>patron</i>
710 or 730	<i>uniform title of manuscript</i>
710	<i>name of agency of production—corporate body</i>
710 †e former owner	<i>former owner—corporate body</i>
730 or 710	<i>uniform title of manuscript</i>
740	<i>added entry—uncontrolled related/analytical title as applicable</i>
752	<i>place of production</i>
773	<i>host item linking entry</i>
774	<i>constituent unit linking entry</i>
776	<i>additional physical form</i>

4. MARC alkalmazása a kódexek részletes leírására

- Kódexek, kéziratok sajátos mezői

MARC mezők	Elnevezés	Megjegyzés
260\$a	keletkezés helye	
260\$c	keletkezés ideje	
500	a cím és szerzőségi adatok forrása	
500\$a Kollacionálás (Collation):	ívszámozás, teljesség ellenőrzése	
500\$a Elrendezés (Layout):	lap elrendezése	
500\$a Írás (Script):	írasmód	
500\$a Díszítés (Decoration):	díszítés	
500\$a Kötés (Binding):	kötés	ELTE EK-ban – MARC szabvány szerint: 563
500\$a Mellékletek (Acompanying materials):	mellékletek	
500\$a Eredet (Origin):	eredet	
500\$a Korábbi jelzet (Former shelfmark):	korábbi jelzet	ELTE EK-ban – MARC szabvány szerint: 090
500\$a Kapcsolódó jelzet (Related shelfmark):	kapcsolódó jelzet	
500\$a Megkülönböztető név (Byname):	megkülönböztető név	Pl. Dante-kódex
500\$a Jelzet (Shelfmark):	jelenlegi jelzet	
505	tartalom	ELTE EK-ban: incipit, desinit (explicit) is; ha egy mű szerepel a kódexben 500-as almező

4. MARC alkalmazása a kódexek részletes leírására

Nemzetközi példák:

- **Penn Libraries:**

1. Periermenias Aristotelis ... [etc.] [manuscript].
Ca. 850 Ms.Codex LJS 101

- **Houghton Library, Harvard University:**

2. Sermones per anni circulum dominicales :
manuscript, 1452. MS Lat 9. Houghton Library,
Harvard University.
3. Lives of SS.Anselm, Odo, Majolus, Odilo and
Hugo : manuscript, [ca. 1150-1200]. MS Lat 27.
Houghton Library, Harvard University

040 __ |a PU |e amremm |c PAULM |d PAULM

035 __ |a (OCoLC)759863694

041 1_ |a lat |h grc

079 __ |a ocn122492338

099 _9 |a LJS 101

049 __ |a PAUM

100 0_ |a Boethius, |d d. 524.

245 10 |a Periermenias Aristotelis ... [etc.] |h [manuscript].

260 __ |a [France, |c ca. 850]

300 __ |a 64 leaves : |b parchment ; |c 204-206 x 172-174 (136-148 x 100-128) mm. bound to 219 x 190 mm.

500 __ |a Ms. codex.

520 __ |a 9th-century copy of Boethius's Latin translation of Aristotle's *De interpretatione*, referred to in the manuscript as *Periermenias*, with the shorter of two commentaries that Boethius wrote on that work. Replacement leaves added in the 11th century to the beginning (f. 1-4) and end (f. 45-64) of the manuscript, in addition to providing the beginning and end of the Boethius (which is probably lacking 2 gatherings between extant gatherings 6 and 7), include the *Periermeniae* attributed to Apuleius in the medieval period, a poem by Decimus Magnus Ausonius on the seven days of Creation, a sample letter of a monk to an abbot with interlinear and marginal glosses, and other miscellaneous verses, definitions, and excerpts.

546 __ |a Latin.

500 __ |a Title for manuscript from caption title for predominant work (f. 1v).

505 0_ |a 1. f.1r: [Conclusion of a grammatical work, 7-line verse by Eugene II of Toledo, Isidore's definition of rhetoric].

505 0_ |a 2. f.1v-53r, 61r-62v: *Periermenias Aristotelis / a Boetio translatas*.

505 0_ |a 3. f.53v-59v: *Periermeniae / Apulei*.

505 0_ |a 4. f.60r: *Versus de singulis mensibus / [Decimus Magnus Ausonius]*.

505 0_ |a 5. f.60v, 63r: [Sample letter of monk to abbot].

505 0_ |a 6. f.63r-64r: [Miscellaenous verses, definitions, and biblical commentary].

500 __ |a Decoration: 3 9th-century diagrams, 3 in the ink of the text (f. 57v, 54v) and 2 with colored inks added in the 11th century (f. 56r, 56v); 11th-century full-page decorated initial with Celtic knotwork and lions' heads (f. 1v); 2 11th-century 3-line initials in red and blue (f. 2r, 60v); 11th-century red and blue ink added to 9th-century 3-line initial (f. 5r); 1- and 2-line initials, mostly in the ink of the text (but alternating with red, f. 30-34); 2 3-line and many 2-line 11th-century calligraphic initials in ink of the text with simple ornamentation (f. 44-64).

500 __ |a Binding: 19th-century English diced russia leather (lower flyleaf has J. Whatman 1832 watermark), bound for Sir Thomas Phillpps.

500 __ |a Origin: Written in north central France, possibly at the abbey in Saint-Benoît-sur-Loire, also known as the Abbaye de Fleury.

561 1_ |a Sold by bookseller James Taylor (London) to Sir Thomas Phillpps, ca. 1826.

561 1_ |a Formerly owned by Sir Thomas Phillpps, ms. 2179 (stamped crest inside upper cover; inscription with alternate number 717, f. 1r, label on spine).

561 1_ |a Sold as part of the residue of the Phillpps collection first to William H. Robinson Ltd., 1945, and again to H. P. Kraus, Mar. 1978.

561 1_ |a Sold by H. P. Kraus to Helmut Beck (Stuttgart), ms. 3 (embossed label, inside upper cover).

561 1_ |a Sold at auction at Sotheby's as part of the Beck Collection, 16 June 1997, lot 3, to Lawrence J. Schoenberg.

561 1_ |a Gift of Barbara Brizdle Schoenberg in honor of Amy Gutmann, President, University of Pennsylvania, 2014.

510 4_ |a Described in Transformation of knowledge: early manuscripts from the collection of Lawrence J. Schoenberg (London: Paul Holberton, 2006), |c p. 12-13 (LJS 101).

524 __ |a UPenn LJS 101

590 __ |a Lawrence J. Schoenberg & Barbara Brizdle Manuscript Initiative.

600 00 |a Aristotle. |t De interpretatione.

600 00 |a Aristotle |x Criticism and interpretation |v Early works to 1800.

650 _0 |a Illumination of books and manuscripts, Carolingian |v Specimens.

650 _0 |a Logic |v Early works to 1800.

655 _7 |a Codices. |2 aat

655 _7 |a Commentaries. |2 aat

655 _7 |a Diagrams. |2 aat

655 _7 |a Illuminations (visual works) |2 aat

655 _7 |a Poems. |2 aat

655 _7 |a Translations (documents) |2 aat

700 02 |a Apuleius. |t Peri hermēneias.

700 12 |a Ausonius, Decimus Magnus.

700 1_ |a Phillipps, Thomas, |c Sir, |d 1792-1872, |e former owner.

700 1_ |a Beck, Helmut, |d 1919-2001, |e former owner.

710 2_ |a Saint-Benoît-sur-Loire (Abbey), |e former owner.

740 0_ |a De interpretatione.

856 41 |z Facsimile |u <http://hdl.library.upenn.edu/1017/d/medren/5186550>

856 41 |z Video orientation |u <http://hdl.library.upenn.edu/1017.12/1333431>

856 42 |3 The Lawrence J. Schoenberg and Barbara Brizdle Manuscript Initiative Fund Home Page

852 __ |b Rare Book & Manuscript Library |a University of Pennsylvania |e 3420 Walnut Street, Philadelphia, Pennsylvania 19104-6206. |j LJS 101

999 __ |a DLA |b 20111222

994 __ |a C0 |b PAULM

I.

- 1000** |a Jacobus, |c de Voragine, |d approximately 1229-1298.
- 24010** |a Sermones de tempore
- 24510** |a Sermones per anni circulum dominicales : |k manuscript, |f 1452.
- 2463** |a Phillipps MS 592
- 300** |a 200 leaves, bound ; |c 29 cm.
- 520** |a Contains 160 sermons from the first Sunday in Advent through the 25th Sunday after Pentecost.
- 500** |a According to explicit (f. 200) and note (front pastedown), written in Cologne in 1452 by student Theodoric of Alkmaar for the Carthusian monastery of St. Barbara in Cologne.
- 500** |a Eight-line red initial with purple pen flourishes, colored initials and rubrics throughout text.
- 500** |a Title from contemporary note (front pastedown).
- 500** |a In a 15th-cent. German tawed skin binding with two brass and leather clasps; in a protective tray case, 31 cm.
- 5104** |a Laura Light, Catalog of medieval and renaissance manuscripts in Houghton Library, Harvard University (Cambridge, Mass., 1995), |c I, 11-14.
- 5104** |a De Ricci, |c 976.
- 524** |a MS Lat 9. Houghton Library, Harvard University.
- 530** |a Also available in an electronic version.
- 650 0** |a Church year sermons |v Early works to 1800.
- 655 7** |a Manuscripts, Medieval |z Germany |y 1450-1475. |2 lcsh
- 655 7** |a Sermons. |2 aat
- 7001** |a Phillipps, Thomas, |c Sir, |d 1792-1872, |e former owner.
- 830 0** |a Digital Medieval Manuscripts at Houghton Library. |5 net

2.

- 24510** |a Lives of SS. Anselm, Odo, Majolus, Odilo and Hugo : |k manuscript, |f [ca. 1150-1200]
- 300** |a 84 leaves, bound : |b vellum, ill. ; |c 31 cm.
- 500** |a Title supplied by cataloger.
- 5050** |a 1. Vita sancti anselmi eadmeri monachi cantuariensis (ff. 1r-38v) -- 2. Vita sancti odonis abbatis cluniacensis auctore iohanne monacho cluniacense (39r-65v) -- 3. Vita maioli abbatis cluniacensis auctore odilone abbatis cluniacense (66r-73r) -- 4. Vita sancti odilonis abbatis cluniacensis auctore petro damiano (73r-81v) -- 5. Vita hugonis abbatis cluniacensis a domino hugone monacho cluniacense (82r-84v).
- 500** |a Written in England in minuscule script with colored initials.
- 500** |a In a dark blue morocco binding by Arno Werner (1954).
- 500** |a In a protective tray case, 32.5 cm.
- 5104** |a Illuminated and calligraphic manuscripts, 1955, |c no. 17
- 5104** |a Laura Light, Catalogue of medieval and renaissance manuscripts in the Houghton Library, Harvard University (Cambridge, Mass., 1995), |c I, p. 33-37.
- 5104** |a De Ricci, |c 978.
- 524** |a MS Lat 27. Houghton Library, Harvard University.
- 60010** |a Odo, |c Saint, abbot of Cluny, |d 879-942.
- 60000** |a Odilo, |c Saint, Abbot of Cluny, |d 962-1048 or 1049.
- 60000** |a Majolus, |c Saint, Abbot of Cluny, |d approximately 906-994.
- 60000** |a Hugh, |c of Cluny, Saint, |d 1024-1109.
- 60000** |a Anselm, |c Saint, Archbishop of Canterbury, |d 1033-1109.
- 650 0** |a Saints |v Biography.
- 655 7** |a Manuscripts, Medieval |z England |y 1150-1200. |2 lcsh
- 7001** |a Lewis, Winslow, |d 1799-1875, |e former owner.
- 7001** |a Snelling, Nathaniel G., |e former owner.
- 7001** |a Werner, Arno, |d 1865-1955, |e binder.
- 7000** |a Odilo, |c Saint, Abbot of Cluny, |d 962-1048 or 1049. |t Vita Maioli abbatis Cluniacensis.
- 7000** |a Eadmer, |d -1124? |t Vita D. Anselmi archiepiscopi Cantuariensis.

Cod. Lat. 438. / Raktár

Szerző: Bessarion (1403-1472)

Cím és szerzőségi közlés: **De ea parte Evangelii ...**

Megjelenés: Umbria, 1450-1470 között

Terj./Fiz. jell.: 56 fol. : illum. ; 285x200 mm

Megjegyzések: Anyaga: pergamen, kötése: eredeti, aranyozott, címeres corvina-bőrkötés

A kódex a göttweigi bencés monostor könyvtárába került, majd 1936-ban az Országos Széchényi Könyvtár vásárolta meg egy budapesti antikváriustól

Elektr. hozzáférés: <http://www.corvina.oszk.hu/corvinas-html/hub1codlat438.htm>

Lelőhely: B1

Raktári jelzet: Cod. Lat. 438.

OSzK - Amicus

Országos Széchényi Könyvtár

Cod. Lat. 438.

<http://www.corvina.oszk.hu/>

Bessarion: De ea parte Evangelii, ubi scribitur: Si eum volo manere, quid ad te?" - Epistola ad Graecos. - De sacramento Eucharistiae

Bessarion (1403? - 1472) görög származású, de élete nagyobb részét Itáliában élő bíboros, teológus, neoplatonista filozófus, aki a nyugati és keleti egyház uniója érdekében dolgozott. Ebben a kódexben található munkái közül az első a János-evangélium utolsó részének (21, 22) egy mondatához fűzött magyarázat. A második a görögökhöz szól arról, hogy romlásuk oka a római egyháztól való elszakadás. A harmadik a római egyház álláspontját védi az Oltáriszentség kérdésében a görög egyház tanításával szemben.

Pergamenkódex. 56 fol. 200 x 285 mm.

Írás: antikva rotunda.

Scriptor: Leonardus Iob scripsit".

Illuminálás: Umbria, vagy esetleg Velence, 1450-1470 közt. Fehér indafonatos. - Mátyás címerét Bessarionéra festették rá.

Kötése: eredeti, aranyozott, címeres corvina bőrkötés. (Repr.: Koroknay V., VI.: XV. t.)

Első tulajdonosa maga a szerző volt. A Corvinából J. Fabri tulajdonába jutott, majd a bécsi Egyetemi Könyvtáré lett. A göttweigi Stiftsbibliothekból került 1936-ban az OSzK-ba. A kódexben levő második és harmadik darabot Augustinus Moravus 1513-ban Strassburgban ebből a példányból adta ki: Ex libro syncerae fidei transcripta, qui in Bibliotheca Budensi Pannoniae inferioris habetur."

Bibliográfia: Bartoniek I. 438. sz. - Bartoniek II. - Berkovits I. 41. sz. - Csapodiné II. 41-42. - Csapodiné XII. - Csapodi I. 44. sz. - Csapodi II. 115. sz. - Csapodi XXXIV. 45. sz.

040	ja MTAK b hun
0410	ja ara ja ara
1001	ja Tarābulusī, Ḥusām al-Dīn Lāǧīn ibn `Abd Allāh al-Ḍahabī al- d 659-738/1261-1338
24516	ja Kitāb tuḥfat al-muǧāhidīn fī l-`amal bi-l-mayādīn c ta`līf Ḥusām al-Dīn Lāǧīn al-Ḥusāmī al-Tarābulusī ; kātibuhu Ḡānī Bak ibn `Abd Allāh al-Ḥusaynī
260	ja [S. I.] c end of Rabī` al-awwal 849 AH [beginning of July 1445]
300	ja fols. 1r-12r, 13 lines/page b Illustrations on each page in red and black ink c p. d. 270x180 mm, w. s. 195x123 mm
500	ja The first treatise in a collected volume of two works dealing with ḡihād and furūsiya
501	ja On fol. 1r writing exercise (taǧribat qalam)
533	ja Microfilmed: A. 5821/III; ; DVD 223/1
5050	ja Coll. 2.: Kitāb bi-Rasm al-ǧihād fī sabīl Allāh / Naǧm al-Dīn Ayyūb al-Aḥḍab al-Rammāh, fols. 12v-35v
5621	9 1 a Bound in full leather; with large central circular decoration with geometrical design and pendants; blind and gold tooling; in good condition. Paper: thick, Oriental paper; script: nashī; partially vocalized; ink: black; diagonal catchword on fols. 1v, 2v in black ink; rule-borders in red ink, headings in red ink; fyleaf
5611	9 1 a The ownership of this volume is not stated separately but it seems plausible to suppose that it soon became united with the first part and went into the ownership of Mamlūk dignitaries
5831	9 1 a Conserved in 2010
5104	ja GAL II, 135
5104	ja GAL S II, 166
5104	ja al-Zirikī V, 238
5104	ja Kāhhāla II, 673
880	a بداية النص: (ب) بسم الله الرحمن الرحيم لطيف الحمد لله الذي اعلى قدر من اتصف بالشجاعة واشتهر واعلى رتبة من جعل الفضل له بضاعة وجعل عقبي الصبر الظفر القوي الذي اعان علي الحروب [...] وبعد فان للحروب لوازم لا بد للتعصف بالشجاعة منها وجوارم لا يستغنى عنها وضمن في هذا الكتاب ما يجب لمعاطى الحرب من الوقوف عليه (١٢) وسميته تحفة المجاهدين في العمل بالميادين تاليف العبد الفقير الى الله تعالى لاجين الحسامي المعروف بالطرابلسي 6 3/00-520
880	a نهاية النص: (ب) قل هو الله احد الله الصمد لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفا احد والله اعلم بالصواب وهذا صفة المنفعد وهو آخر الميادين والحمد لله رب العالمين [١٢] كتاب تحفة المجاهدين في العمل بالميادين تاليف الأستاذ الاجل حسام الدين لاجين الحسامي الطرابلسي عفا الله عنه وغفر له وللمسلمين أمين برحمتك يا ارحم الراحمين 6 3/00-520
880	a قول التاسع: (١٢) تم كاتبه العبد الفقير جاني بك بن عبد الله الحسيني بتاريخ سلخ شهر ربيع الاول سنة تسع واربعين وثمان مائه 6 3/00-520
8529	ja B3 b MSSRB c ORI m Arab F. 2/Coll. 1.
880	6 100-01 a Tarābulusī, j Ḥusām al-Dīn Lāǧīn ibn `Abd Allāh al-Ḍahabī al- d 659-738/1261-1338
880	6 100-02 a c طرابلسي, j حسام الدين لاجين الحسامي d 6 ٧٢٨/١٢٣٧
880	6 245-01 a <<Kitāb>> tuḥfat al-mujāhidīn fī al-`amal bi-al-mayādīn
880	a <<كتاب>> a 245-02 6 c تحفة المجاهدين في العمل بالميادين
880	6 653-01 a furūsiyah
880	a 653-02 6 c فروسية
880	6 700-01 a Ḥusaynī, j Jānī Bak ibn `Abd Allāh 4 copyist
880	a 700-02 6 c حسيني, j جاني بك بن عبد الله 4 (ناسخ)
8564	u http://prol.mtak.hu/multimedia/F_2_11v.jpg z 11v 4 N
8564	u http://prol.mtak.hu/multimedia/F_2_1v.jpg z 1v 4 N

5. Az ELTE Egyetemi Könyvtár kódexei az Alephben és az EDIT intézményi repozitóriumban

Példák az ELTE Egyetemi Könyvtár katalógusából:

1. Cod. Lat. 135. [Proprium de tempore: a Dominica Pasche usque ad Dominicam primam post Penthecosten][collig. I.] . - [post 1451, ante 1500].
2. Cod. Orient. 9. [Liber Turcicus erogationum castrensiu]. - [1682] [!1683].

Kötetjelzés	[collig. 1.]
Kötetcím	● <u>[Proprium de tempore: a Dominica Pasche usque ad Dominicam primam post Penthecosten]</u>
Megkülönböztető	● <u>Fragmenta Breviarii Pragensis :</u>
Év	● <u>[post 1451, ante 1500]</u> I.
Terjedelem	[27] fol. ; 205 x 145 mm
Megjegyzés	Papírkódex (15. sz. második fele) A mű eleje hiányzik. Inc. "...Maria Magdalena et altera Maria ibant diluculo..." Des. (imperfectum) "...existimus quamvis..." Írás: Három kéztől származó gótikus kurzív írással, scriptorok ismeretlenek A kódex teljes terjedelme 56 fol., valamint 4 kisebb töredék 1 folián
Megjegyzés	Bőrkötésben (21. sz.) Poss. nem ismert Bohemia (?) v. Officium S. Viti patroni ecclesiae Pragensis (ff. 28-28') et series antiphonarum congruit
Megjegyzés	Margináliák
Tárgyszó	● kódex -- 15. sz. 2. fele
Kapcsolat	<u>Egybekötve: [Proprium de sanctis a die 15. lun. usque ad 19. Nov.]</u>
Kapcsolat	<u>Egybekötve: [Appendix]</u>

Kötetjelzés	[collig. 2.]
Kötetcím	● <u>[Proprium de sanctis a die 15. lun. usque ad 19. Nov.]</u>
Év	● <u>[post 1451, ante 1500]</u>
Terjedelem	fol. [28-52'.] ; 205 x 145 mm
Tartalmi megj.	fol. 50'-52'. Officium de S. Elisabeth
Tárgyszó	● <u>kódex -- 15. sz.</u>
További cím	● <u>Officium de S. Elisabeth</u>
Közös cím	● <u>Egybekötve: [Proprium de tempore: a Dominica Pasche usque ad Dominicam primam post Penthecosten]</u>

I.

24501	a [Appendix] n [collig. 3.]
260	c [post 1451, ante 1500]
300	a fol. [53-56.] c 205 x 145 mm
500	a A kolligátum első két részétől eltérő kézírással (2. és 3. kézírás): "De Sancta Zophia officium" (fol. 53-' mutatur manus, manus 2.); Petrus Venerabilis "Historia de transfiguratione" (fol. 54-56. mutatur manus, manus 3.)
5050	a fol. 53'- "De Sancta Zophia officium"
5050	a fol. 54-56 Petrus Venerabilis "Historia de transfiguratione"
65004	a kódex y 15. sz.
7000	a Petrus Venerabilis 4 közrem.
7400	a De Sancta Zophia officium
7400	a Historia de transfiguratione
850	a B2
925	a MOKKA
BAS	a MOKKAR
LKR	a ANA b 000877658 l EUL01 r 777 s 03 m [Appendix] n [Proprium de tempore: a Dominica Pasche usque ad Dominicam primam post Penthecosten]

0410	a ota	
24501	a [Liber Turcicus erogationum castrensiū]	
24603	a [Liber erogationum castrensiū]	
260	c [1682] [!1683]	
300	a 130 fol. c 430 x 160 mm	
500	a Papírkódex a 17. század második feléből	2.
500	a Főcím a kötet végén levő ceruzás katalógus-feljegyzésből	
500	a Török könyv a táborig kiadásokról, főként a lőszerkészletre és a nehéz terhek szállítására	
500	a A kötet első oldalán a következő latin nyelvű szöveg áll 18. századi kéztől: "Liber erogationum castrensiū praecipue in rem tormentariam et graviorum onerum vehiculationes. Anno Hegirae 1094, Christi 1682 [recte 1683.] Ita 111. I). de Jenisch teste Cl. P." (Georgio Pray.)	
500	a Incipit latinul: erogationes arcium	
500	a Az első kötéstáblán a kódex tartalma	
5104	a A bibliográfiai leírás Szilágyi Sándor: A budapesti M. Kir. Egyetemi Könyvtár codexei című könyvének c. 1881-ben megjelent kötet latin nyelvű leírása alapján készült (pp. 108-110).	
5050	a fol. 1v-2r,2v üres	
5050	a fol. 3r [summae praedictae tum bursarum etc.]	
5050	a fol. 124r-125r üres	
5050	a fol. 125v-128r [inventarium possessionum fiscī]	
5050	a fol. 128v üres	
5050	a fol. 129r [fiscus caesareus; In fine legitur: quietantiam teskere (sic!) recepimus anno 1094 die 12 mensis Seval (=1683 oct. 4.)]	
5050	a fol. 129v-130v üres	
563	a Restaurált, bordó, vaknyomásos kötés.	
65004	a kódex y 17. sz. 2. fele	
850	a B2	
856	y Digitális változat u http://hdl.handle.net/10831/22517	
856	y A kódex leírása a budapesti M. Kir. Egyetemi Könyvtár codexei című könyvének c. 1881-es kötetben az oszmán-török nyelvű szöveggel együtt u http://mek.oszk.hu/14800/14829/14829.pdf#page=123	

Cod. Orient. 9

Cím: Cod. Orient. 9;

[Liber Turcicus erogationum castrensiū]

Ismeretlen szerző

Megjelenés dátuma: [1682] [!1683]

Kulcsszó: kódex

Cod. Orient.

URI: <http://hdl.handle.net/10831/22517>

Könyvtári katalógus link: http://opac.elte.hu/F?func=direct&doc_number=000880784

Egyéb azonosító: Cod. Orient. 9

A tétel részletes adatai

A tételhez tartozó fájlok

Név: pager_001.jpg

Méret: 1.835Mb

Formátum: JPEG kép

Megosztás:

 <https://edit.elte.hu/>

EDIT

Egyéb dc.identifier.other	Cod. Orient. 9
Uri dc.identifier.uri	http://hdl.handle.net/10831/22517
Nyelv dc.language.iso	oszmán-török
Cím dc.title	Cod. Orient. 9
Cím dc.title	[Liber Turcicus erogationum castrensiū]
Cím változat dc.title.alternative	[Liber erogationum castrensiū]
Változat dc.description.version	megjelent változat
Jogok dc.rights holder	ELTE Egyetemi Könyvtár
Megjegyzés dc.description.note	Papírkódex a 17. század második feléből.
Megjegyzés dc.description.note	Török könyv a tábori kiadásokról, főként a lőszerkészletre és a nehéz terhek szállítására.
Megjegyzés	Incipit latinul: erogationes arcium.

 <https://edit.elte.hu/>

EDIT

Muzeális gyűjtemények, E-könyvtár

BÖNGÉSZÉS

Megjelenés dátuma	Szerző	Cím	Tárgyszó	Feltöltés dátuma
-------------------	--------	-----	----------	------------------

Keresés a kategórián és annak gyűjteményein belül:

 <https://edit.elte.hu/>

EDIT

A kategória gyűjteményei

- A Gyermekek [109]
- Bibliográfia (TÓK) [2]
- Dedikációk [7]
- Egyetemi Fotótár [262]
- Évkönyvek (TÓK) [56]
- Folyóiratok (EK) [50]
- Gyertyánffy István Gyűjtemény [8]
- Gyógypaedagógiai Szemle [21]
- Hevenesi Kaprinai Pray [12104]
- Kalauz [113]
- Kisnyomtatványok [3693]
- Kódexek [89]**

Kódexek

BÖNGÉSZÉS

Megjelenés dátuma	Szerző	Cím	Tárgyszó	Feltöltés dátuma
-------------------	--------	-----	----------	------------------

Keresés gyűjteményben:

A "Kódexek" gyűjtemény bemutatása

Az Egyetemi Könyvtár összesen 185 tételből álló értékes kódexgyűjteménye virtuálisan lapozható formában érhető el a gyűjteményben. Az kódexek között találhatunk többek között latin, magyar, olasz, szláv és arab nyelvűeket is.

Új tétel feltöltése a gyűjteménybe

Legújabb feltöltések

Cím: [Doctrinale]

Szerző: Alexandre, de Villedieu (OFM) (ca 1170-ca 1250)

Dátum: 1350

Feltöltve: 2016-03-25

Cím: [Grammatica Latina]

Szerző: Ismeretlen szerző

Dátum: 1401

6. Az online kódexadatbázisok és a MARC-ban való részletes leírás előnyei és hátrányai

- Online kódexadatbázisok (külön honlapon)

Előny	Hátrány
Pontosan meghatározható adattípusok	Nem illeszkedik a könyvtár meglévő katalógusába
Egy felületen, látványosan megjeleníthető a digitalizált változattal együtt	Nem kereshető egy felületen a könyvtár többi állományával
Ha egységes szabványhoz kötött, akár több gyűjteményből aggregálhatja a kódexek adatait	Külön fenntartást, karbantartást igényel a honlap
Az adatmezői külön-külön kereshetők	Nem feltétlenül megoldott a konverzió más formátumokba

6. Az online kódexadatbázisok és a MARC-ban való részletes leírás előnyei és hátrányai

- MARC-formátumban való leírás a könyvtár katalógusában

Előny	Hátrány
A könyvtár meglévő katalógusába illeszkedik	Nincs minden adattípusra külön MARC-mező
Egy felületen kereshető a könyvtár többi gyűjteményével	Az 5xx-as mezőkbe írt leíró adatok csak a Bármelyik mező feltétellel kereshetők az OPAC-ban, külön-külön nem
Biztosan konvertálható adatcsere formátum (pl. Dublin Core metaadatokra)	Nincs magyar nyelvű szabvány a leíráshoz
A közös katalógusokban is kereshető	

7. Kitekintés: az RDA és a kéziratfeldolgozás

RDA (Resource Description and Access), FRBR (Functional Requirements for Bibliographic Records)~ISBD, FRAD (Functional Requirements for Authority Data)

Meglevő utalások a régi anyagokra az RDA-ban:

- 2.8.4: a korai nyomtatott forrásoknak a nyomda és a könyvárus tekinthető kiadónak
- 3.9.2.3: ha a leírt forrás kézirat, akkor az alábbi fogalmak használhatók az elkészítés módjának a megnevezésére: holograph (a mű szerzője írta); manuscript (nem a mű szerzője az író); printout; typescript
- 6.2.2.5: az 1501 előtt keletkezett művek esetében azt az eredeti nyelvű címet kell választani, amelyet a modern források ajánlanak

7. Kitekintés: az RDA és a kéziratfeldolgozás

- A kéziratos, régi könyves feldolgozással foglalkozó társaságok, intézmények feladata, hogy meghatározza a speciális anyag feldolgozásához szükséges RDA-ra szabott adatok körét
- ALA (American Library Association): DCRM (Descriptive Cataloging for Rare Material) for RDA: DCRM B (Books) tervezete

7. Kitekintés: az RDA és a kéziratfeldolgozás

Yale Egyetem: MARC-leírások RDA-kompatibilissá tétele 2013-ban:

Példák a leírásból:

- Rövidítések elhagyása – teljes szó kiírása
pl. OT helyett Old Testament:

I30 0_ \$a Bible. \$p Old Testament

- I00-as mezőhöz: születési, halálozási idő szükséges, ha ismert

Lehetséges hazai megoldások

- Szélesebb körű szakmai egyeztetés során egységes magyarországi szabályozás kialakítása a leírásra

1997. évi CXL. Törvény 60§ 3. e)

(3) Könyvtáraknak, illetve a könyvtári rendszernek nyújtott szakmai szolgáltatások:

a) könyvtári szakemberek továbbképzése és iskolarendszeren kívüli képzése,

b) könyvtári és információs szolgáltatás fenntartása a könyvtári és információs szolgáltatási tevékenység szakterületén,

c) a könyvtárak állománygyarapítását segítő, a hazai dokumentumokról adott rendszeres tájékoztatás támogatása,

d) az országos könyvtári rendszer működésével, a könyvtárhasználattal kapcsolatos kutatás, fejlesztés,

e) a könyvtári és rokon területi módszerekre vonatkozó szabványok, szabályzatok elkészítésének kezdeményezése és kidolgozása,

f) a könyvtári tevékenységre vonatkozó irányelvek, normatívák kidolgozása, módszertani tevékenység,

g) a könyvtárak és a társadalom közötti kapcsolat fejlesztése,

h) az országos könyvtári statisztikai adatok összesítése, elemzése és szolgáltatása,

i)¹²⁶

(4)¹²⁷ A (3) bekezdésben felsorolt feladatokat a könyvtári intézet látja el.

30/2014. (IV. 10.) EMMI rendelet 8§ 7.

„4.A nemzeti könyvtár kiemelt feladatainak ellátása

7. a könyvtárakkal együttműködve koordinálja a könyvtári szabványok, szabályzatok és ajánlások előkészítését”

Lehetséges megoldások

- MARC21 fejlesztése?
- RDA specifikus adatcsoportok kialakítása és a rendszer elterjedése?

Köszönöm a figyelmet!

Cod. Ital. I., „Dante-kódex”